

Lapin sosiaalialan osaamiskeskittymä – Sociopolis

Sosiaalijohdon V työkokous

Tutkimus- ja projektipäällikkö
Tarja Kemppainen

8.5.2015

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

- **Toteuttajat:** Lapin yliopisto, Lapin ammattikorkeakoulu ja Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
- **Rahoittajat:** ESR, Lapin elinkeino-, liikenne – ja ympäristökeskus (ELY), kunnat
- **Kokonaisbudjetti:** 840 465 euroa
- **Hankeaika:** 1.1.2015-31.12.2017
- **Yhteyshenkilöt:** Heli Arola (amk), Sari Halttunen (amk), Susanna Helavirta (amk), Tarja Kemppainen (yo), Asta Niskala (Poske), Leena Seppälä (amk), Laura Tiitinen (yo) ja Anneli Pohjola (yo)

- **Tavoitteet:**

Hankkeessa luodaan yksi näkyvä ja selkeä **tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymä** ja infrastruktuurirakenne sosiaaalialalle Lappiin.

Hankkeessa parannetaan sosiaaalialan **korkeakoulutuksen laatua** työelämälähtöisyyttä korostaen.

Hankkeessa rakennetaan tutkimuksellista ja systemaattista **tiedontuotantoa** sosiaaalialan korkeakoulujen, osaamiskeskuksen, kuntien ja muiden toimijoiden yhteistyönä.

Toimenpiteet:

- **Selvitetään** sosiaalialan perus- ja erityisosaamisen tarve ja paikka.
empiirinen aineisto: sosiaalityöntekijät, sosionomit
- **Osallistutaan sote –uudistukseen**
sosiaalialan ja sen asiakkaiden asiantuntijuus
- **Vakiinnutetaan** yhteistyörakenteet korkeakoulujen, asiakkaiden ja työelämän toimijoiden kanssa sekä laajennetaan verkostoa terveydenhuollon toimijoihin.
työntekijävaihdot, hyvinvointikeskukset, yhteistutkijuus
- **Tuetaan** työelämässä olevien osaamista.
omavalvonta, käytännön opettajien koulutus
- **Rakennetaan** käytäntöjä tukevan tiedontuotannon malli ja kytetään se alueen kehittämishankkeisiin.
opinnäytepankki, temaattiset graduryhmät

Toimenpiteet:

- Tutkitaan työmenetelmiä ja niiden vaikuttavuutta.
oma työntekijä, palvelusuunnitelma, tietopankki,
toimeentulotuen siirto Kelalle
- Kasvatetaan sosiaalialan vetovoimaisuutta.
Ajankohtaisfoorumi, opiskelijarekrytointi
- Varmistetaan asiakkaiden mukaan ottaminen kaikkeen kehittämistyöhön.
Benchmarkataan hyvät ja toimivat käytännöt Lappiin.
opintomatka Ruotsiin ja tiedon jakaminen
- Tiedotetaan ja ollaan aktiiviasia toimijoita.
www.luc.fi/sociopolis

Sociopolis

» ESITTELY » OPETUS » TUTKIMUS » TYÖELÄMÄYHTEYS

Suunnitelma

Riiska / sociopolis / Sociopolis

SOCIOPOLIS

Sociopolis-yhteistyörakenteella terävöitetään ammattikorkeakoulun sosiaalialan koulutuksen ja yliopiston sosiaalityön oppiainepoolin koulutuksen yhteistyötä, työnjakoa, profiloitumista ja vetovoimaa. Lisäksi yhteistyöllä vahvistetaan alan työelämäyhteistyötä, soveltavaa tutkimusta sekä kehittämis- ja palvelutoimintaa Pohjois-Suomessa ja Barentsin alueella.

Lapin sosiaalityön ja sosiaalialan opetus- ja tutkimuskeskus

Lapin sosiaalityön ja sosiaalialan opetus- ja tutkimuskeskuksen toiminta käynnistyi ESR-hankkeena 1.11.2010-28.2.2014. Opetus- ja tutkimuskeskus -hankkeen toteuttavat yhteistyössä Lapin yliopiston sosiaalityön oppiaine ja Lapin ammattikorkeakoulu. Yhteistyökumppaneina olivat Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus sekä Lapin kunnat, järjestöt ja yksityiset palveluntuottajat. Hankkeen rahoittivat Euroopan sosiaalirahasto ja Lapin elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus.

Hankkeessa Lapin alueelle perustettiin sosiaalityön ja sosiaalialan verkostomainen opetus- ja tutkimuskeskus toimintamallilla. Lapin sosiaalityön ja sosiaalialan opetus- ja tutkimuskeskus on vahvistanut sosiaalityön ja sosiaalialan käytäntöjä vastaamalla paremmin työelämän tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan tarpeisiin ja mahdollistanut työelämälahtaisen koordinoitua kehittämistyön sosiaalityöntekijöiden ja sosionomien koulutuksessa.

Lapin sosiaalityön ja sosiaalialan opetus- ja tutkimuskeskus on jatkanut toimintaansa hankevaiheen jälkeen. Lapin yliopisto vakinaisti marraskuussa 2013 pidetyssä yhteiskuntatieteiden tiedekunnan tulossopimusneuvotteluissa hankkeen projektipäätöksen tahtävän ja siihen turvaat opetus- ja tutkimuskeskuksen toiminnan jatkumisen. Opetus- ja tutkimuskeskuksen ohjelmasta uuden toimintamallin avulla yliopisto sekä käytännön työelämä toteuttavat yhteistyötä niin opetuksen, tutkimuksen kuin työelämäyhteyden alueella.

Lapin sosiaalityön ja sosiaalialan opetus- ja tutkimuskeskuksen facebook-sivuille pääset tutustumaan tässä

Sosiaalityön oppiainepooli

[Sociopolis -sopimus.pdf](#)

Sosiaalialan koulutusohjelma

[Sociopolis-toimintakertomus 2012.pdf](#)

- **Selvitetään** sosiaalialan perus- ja erityisosaamisen tarve ja paikka –MITEN?
- Miten TE haluaisitte tämän tehdä? Mikä palvelisi Teitä?
- MITÄ?
 - Kerätään tietoa Lapin sosiaalityöntekijöiden ja sosionomien osaamisesta

Perusosaaminen

Erityisosaaminen

Menetelmäosaaminen

- Tämän hetkinen tilanne ja tulevaisuuden tarpeet

Teoreettinen ja käsitteellinen haltuunotto

Sosiaalityön osaaminen Rantalaihoa (2005) mukaellen (vrt, Satu Vaininen)

YHTEISKUNTATIEETEELLINEN OSAAMINEN	RESURSSIOSAAMINEN eli palvelujärjestelmäosaaminen
VUOROVAIKUTUKSELLINEN OSAAMINEN ARVO-OSAAMINEN SOSIAALITYÖN METODINEN OSAAMINEN MUUTOSOSAAMINEN	
INNOVAATIO-OSAAMINEN eli kehittämiseen liittyvä osaaminen	TUTKIMUKSELLINEN OSAAMINEN

Sosiaalialan perus- ja erityisosaamisen (Filppa 2002)

- Erityisosaamista voi jäsentää:
 - ❖ Hyvinvointipalveluiden rakenteet ja niiden organisoituminen (Rakenteet)
 - ❖ Asiakkaan erityistarpeet (Tarpeet)
 - ❖ Työn sisältö ja osaamisen taso (Sisältö)
- Yleisosaaminen voidaan määritellä eri ammateissa sovellettavaksi tiedoiksi ja taidoiksi.
- Perusosaaminen on ammattiin sidottua osaamista.
- Erityisosaamista osoittavat piirteet ja ulottuvuudet voidaan eritellä työn sisältöä ja työprosessia koskeviksi tiedoiksi, taidoiksi, arvoiksi, kontekstuaalisuudeksi, refleksiivisyydeksi, monipuolisuudeksi, joustavuudeksi ja luovuudeksi, teoreettisuudeksi, orientaatiopohjaksi ja ammatillisuudeksi.

- KUKA?

- Sociopolis -hanke, Poske, yo, amk, molempien korkeakoulujen opiskelijat, asiakkaat, pth:n yksiköt?

- KOSKA?

- ensi syksynä 2015 ja keväällä 2016

- MITEN?

- Perinteinen kysely

- Webropol kysely

- Haastattelut (yksilö / ryhmä)

- Olemassa olevan tiedon hyödyntäminen

- C&Q

Miten voidaan yhdistää voimavaroja ja resursseja?

Asiakasprosessien uudistaminen

- Lapin tuotantoalue Keskeiset asiakasprosessit

Perheiden palvelut

Vammaisten palvelut

Aikuisten psykososiaaliset palvelut

Sairauksien ehkäisy ja hoito

Ikäihmisten palvelut

Päivystykset, ensihoito ja kriisityö

Toimintakyvyn edistäminen ja kuntoutus*

Kari Rekilä:

C & Q osaamisen hallinnan tietojärjestelmät

- Järjestelmällä yhdistetään:
 - **C**ompetence (henkilöiden osaamiskapasiteetti) ja
 - **Q**ualifications (organisaation osaamistarpeet)
- Osaaminen määritellään ainutlaatuisen kvalifikaatioluokituksen avulla
 - Maailman kattavin osaamisenimikkeistö: yli 13 000 nimikettä
 - Rakentunut tieteellisesti ja työelämälähtöisesti
 - RKK 409 organisaatiota ja 9421 henkilöä
 - Vuoden 2014 aikana 126 kartoitusta
 - Maakunnan perusterveydenhuollon yksiköt v. 2013
 - Pyhä-Luosto matkailualueen yritykset v. 2014
 - Rovaniemen matkailuyritykset v. 2014
 - Rovaniemen alueen teollisuusyritykset v. 2014
 - Levin alueen matkailuyritykset v. 2014 – 2015
 - Lapin teollisuusyritysten selvitys käynnistyy 2/2015

Kari Rekilä: C&Q Education

Menetelmä osaamistarpeiden kartoittamiseen

OSAAMISTARVEKARTOITUKSESSA SELVITETÄÄN AMMATTIRYHMITÄIN:

1. Organisaatiossa tällä hetkellä edellytettävä osaaminen
2. Tulevaisuudessa tarvittava osaaminen
3. Nykyisen henkilöstön välittömät lisäosaamistarpeet
4. Rekrytoitavilta edellytettävä osaaminen
5. Tutkintoihin johtavan koulutuksen tarve
6. Alihankinta- ja tilapäistyövoiman tarve
7. Työssäoppijoilta edellytettävä osaaminen
8. Vastavalmistuneiden rekrytoitujen osaamispuutteet
9. Eläköityminen 1-5 vuotta ja 6-8 vuotta

- Osaamistarpeiden merkitystasot priorisoidaan organisaatioiden menestyksellisyyden näkökulmasta asteikolla 5–1
- Ammattiryhmän osaamisen nykytasot arvioidaan asteikolla 5–1
 - 5: Erittäin hyvä (kaikki osaavat erinomaisesti)
 - 4: Hyvä (osataan riittävästi)
 - 3: Kohtalainen (jonkin verran puutteita osaamisessa)
 - 2: Tyydyttävä (paljon puutteita osaamisessa)
 - 1: Heikko (ei juurikaan osaamista)

- Järjestelmä laskee osaamiskuilut. Mitä suurempi merkitys osaamisella ja mitä suurempi kuilu, sen kriittisempi lisäosaamistarve.

- Osaamistarpeiden merkitystasot priorisoidaan organisaatioiden menestyksellisyyden näkökulmasta asteikolla 5–1
- Ammattiryhmän osaamisen nykytasot arvioidaan asteikolla 5–1
 - 5: Erittäin hyvä (kaikki osaavat erinomaisesti)
 - 4: Hyvä (osataan riittävästi)
 - 3: Kohtalainen (jonkin verran puutteita osaamisessa)
 - 2: Tyydyttävä (paljon puutteita osaamisessa)
 - 1: Heikko (ei juurikaan osaamista)

- Järjestelmä laskee osaamiskuilut. Mitä suurempi merkitys osaamisella ja mitä suurempi kuilu, sen kriittisempi lisäosaamistarve.

C&Q Pro

- Työkalu tehokkaaseen henkilöstösuunnitteluun
- C&Q Pro on moderni pilvipalveluun perustuva ohjelmisto työntekijöiden osaamisen analysointiin ja seurantaan. Palvelun käytössä tukenasi ovat C&Q:n asiantuntijat, joilla on kokemus satojen yritysten osaamistarpeiden määrittelystä.

The screenshots illustrate the C&Q Pro interface for managing employee competencies. The first view shows a list of skills (e.g., AC06, AD5, CE148) with their current levels and importance. The second view shows a detailed view of an employee's (TA1) competencies, including their level and importance, with a 'Tallenna' button. The third view shows a report with a bar chart and a line graph, likely representing the distribution of competency levels or the impact of training over time.

EU:lta
2014–2020

Esimerkki henkilökohtaisesta osaamiskortista

Osaamiskartoitus		13.08.2014								
Aaltonen, Anna, 14.05.2013										
Perustiedot										
Arvioitava	Aaltonen, Anna (ABC Products Oy)									
Päivämäärä	14.05.2013									
Kuvaus										
Esimies	Jokinen, Janne									
Tila	Valmis									
Tämän hetken osaamisen taso										
Osaamisalue	Taso	Itsearvio Taso	Esimies Taso	Ryhmä Taso	Merkitys	Tavoite	Kulu	Itsearvio Lisätietoa	Esimies Lisätietoa	Ryhmä Lisätietoa
AA20 Suullinen, verbaalinen esitystaito, esiintymistaito	4.67	5	4	5	5	4.5	-0.33			
AJ62 Keskustelutaito, venäjän kieli	4	4	-1	4	0	0		Olen asunut Pietarissa		
CC012e Toimitustalousekkeiden tuntemus	2.17	2	3	1.5	2	0	0.17			
ED11 Erialaisten myyntitekniikoiden tuntemus	3.83	3	4	4.5	5	0	-1.17			
ED2 Kaupan päättämisen taito, ohjaus myyntipäätöksen tekemiseen	3.83	4	4	3.5	5	0	-1.17			
GA21 Toiminnan täsmällisyys, systemaattisuus, säännöllisyys, jämäptiys	3.5	4	3	3.5	3	0	0.5			
GB4 Kehittävä työote, oman työn ja työtoiminnan kehittäminen omalta osalta	2.33	2	3	2	3	0	-0.67			
GC1 Joustavuus työorganisaation tarpeista lähtien	3.17	3	3	3.5	3	0	0.17			
GC10 Matkustusvalmius (kotimaa/ulkomaat)	1.17	1	1	1.5	4	0	-2.83			
GD1 Ihmissuhdetaidot, sosiaaliset taidot, sosiaalisuus, ihmisen kohtaamistaidot	4.5	4	5	4.5	4	0	0.5			
GD511 Ongelmanratkaisukyky	3.5	3	4	3.5	4	0	-0.5			
GH30 Tuotteiden kustannusrakenteiden tunteminen	2.83	2	3	3.5	4	0	-1.17			
Muut huomiot	Toivoisin, että minulla olisi mahdollisuus käyttää työssäni venäjän kielen taitoani.									
Taso	5: 5 Erinomainen osaaminen, 4: 4 Hyvä osaaminen, 3: 3 Kohtalainen osaaminen, 2: 2 Tyydyttävä osaaminen, 1: 1 Heikko osaaminen, 0: 0 Ei vastattu, -1: X Ei osaa sanoa, -2: Z Ei tarvetta									
Merkitys	5: 5 Erittäin merkittävä, 4: 4 Merkittävä, 3: 3 Jonkin verran merkittävä, 2: 2 Vähäinen merkitys, 1: 1 Ei merkitystä, 0: 0 Ei valittu									

Kysymyksiä?

- Mikä järkevää

kuntien

työntekijöiden

Soten

kannalta?

Miten saadaan useita hyödyn saajia?

Sosiaalityö epävarmuuden oloissa 2 –tutkimus?

Kuulostaako C&Q järkevältä?

- Esimiehen rooli merkittävä?
- Miten saadaan kaikkien työntekijöiden tieto?